

Spis treści

Wykaz skrótów 9

Rozdział 1. Zagadnienia wprowadzające 13

1.1. Czynniki służące sprawności działania administracji samorządowej 13

1.2. Kontrola zarządcza – od New Public Management do Governance 37

1.3. Międzynarodowe standardy kontroli zarządczej 66

1.3.3. COSO 66

1.3.2. INTOSAI 70

1.4. Internal Control na poziomie Unii Europejskiej 71

Rozdział 2. Cele kontroli zarządczej 77

2.1. Zgodność działania z prawem 77

2.2. Efektywność 79

2.3. Oszczędność 83

2.4. Terminowość 85

Rozdział 3. Poziomy funkcjonowania kontroli zarządczej 89

3.1. Poziom pierwszy 92

3.1.1. Urząd gminy. Starostwo. Urząd marszałkowski 92

3.1.2. Związek jednostek samorządu terytorialnego 101

3.1.3. Związek metropolitalny 106

3.2. Poziom drugi funkcjonowania kontroli zarządczej 112

3.2.1. Gmina 112

3.2.2. Powiat 116

3.2.3. Województwo samorządowe 120

Rozdział 4. Cele i zadania administracji samorządowej 125

4.1. Pojęcie celu i zadania 125

4.1.1. Zadania gminy 131

4.1.2. Zadania powiatu 134

4.1.3. Zadania samorządu województwa 137

4.2. Planowanie w samorządzie terytorialnym 141

Rozdział 5. Standardy kontroli zarządczej 151

5.1. Środowisko wewnętrzne 153

5.1.1. Przestrzeganie wartości etycznych 154

5.1.2. Kompetencje zawodowe 160

5.1.3. Struktura organizacyjna 165

5.1.4. Delegowanie uprawnień 174

5.2. Cele i zarządzanie ryzykiem 178

5.2.1. Misja 179

5.2.2. Określanie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji 185

5.2.3. Identyfikacja ryzyka 191

5.2.4. Analiza ryzyka 196

5.2.5. Reakcja na ryzyko 198

5.3. Mechanizmy kontroli 199

5.3.1. Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej 199

5.3.2. Nadzór 201

5.3.3. Ciągłość działalności 203

5.3.4. Ochrona zasobów 206

5.3.5. Szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych 212

5.3.6. Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych 219

5.4. Informacja i komunikacja 227

5.4.1. Bieżąca informacja 230

5.4.2. Komunikacja wewnętrzna 231

5.4.3. Komunikacja zewnętrzna 233

5.5. Monitorowanie i ocena 246

5.5.1. Monitorowanie systemu kontroli zarządczej 247

5.5.2. Samoocena 248

5.5.3. Audyt wewnętrzny 252

5.5.4. Uzyskanie zapewnienia o stanie kontroli zarządczej 258

Rozdział 6. Odpowiedzialność za prawidłowe funkcjonowanie kontroli zarządczej 263

6.1. Podmioty odpowiedzialne 263

6.2. Zakres odpowiedzialności 264

6.2.1. Ustawa o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych 272

Rozdział 7. Najlepsze praktyki, benchmarking i wybrane narzędzia w kontroli zarządczej 281

7.1. Innowacje w samorządzie 283

7.1.1. Powszechny System Monitorowania Usług Publicznych 285

7.1.2. Program Rozwoju Instytucjonalnego 288

7.2. Wieloletnia prognoza finansowa 292

7.3. Budżet zadaniowy 298

7.4. Budżet partycypacyjny 303

7.5. Możliwości adekwatnego adaptowania planu, sprawozdania i oświadczenia o stanie kontroli zarządczej przez jednostki samorządu terytorialnego 310

7.6. Raport o stanie gminy 320

7.7. Raport o stanie powiatu 325

7.8. Raport o stanie województwa 326

7.9. Wspólna obsługa 328

Rozdział 8. Zakończenie 331

Bibliografia 337